

FORSVAR

Det er selvsagt ille at dere får så kort tid på lærerutdanningen. Men til gjengjeld får dere dobbelt så mange fag!

En samling universitetsreformer skal opp til behandling i Stortinget i løpet av våren: Ny lov om lærerutdanning, lov om lukking, melding om Ottosen-komiteen (med den s.k. Omholt-planen integrert), og ny forskningslov. Tilsammen er de et angrep mot hele Universitetet som universitet. De tar sikte på:

- o Undergraving av universitetsmiljøets samband mellom undervisning og forskning ved å skille lærer- og forskerutdanning, innføring av rasjonaliserte, skolepregete »halvårseiningar» i lærerutdanninga, utflytting av forskning i egne forskningsinstitutter, mer oppdragsforskning og atskilt forskerutdanning.

- o Undergraving av Universitetet som en selvstyrende in-

stitusjon ved oppretting av et departementalt styre, ved å oppheve Universitetets autoritet i faglige kompetanse-spørsmål i skolen, ved å presse Universitetet til nye utdanningsordninger og ved en bevilgningpolitikk som lammer et reelt selvstyre.

- o Undergraving av Universitetet som åpen institusjon ved hjelp av lov om lukking.

Det er snakk om et samlet angrep av formidabelt omfang, som rammer ulike grupper ved Universitetet på ulike vis. Parolen **FORSVAR UNIVERSITETET!** angir rammen for en bred front av de progressive og liberale grupperingene ved Universitetet. Det konkrete innholdet av den vil være ulikt

Studentkroa - sjekkested?

Les om intervju av folk i Kjeller'n på Chateau Neuf.
SE BAKSIDA

chateau
neuf

UNIVERSITETET

for forskjellige grupper. Lærerutdanningsloven rammer alle fag tilknyttet skolen, men f.eks. ikke jus og medisin. Forskningsloven har mer direkte betydning for vitenskapelig ansatte enn for studenter.)

organisasjonen som tar opp alle kampsakene og som kan gå i spissen for en slik front. Vi er ikke i tvil om at motstanden mot de universitetsfiendtlige reformene strekker seg til de aller fleste lag og organisasjoner blant studentene. Vi stiller spørsmålet til disse gruppene: Vil dere arbeide aktivt innen FSF?

Kampen på Universitetet har hittil vært preget av studentenes dominans, og særlig av venstresida blant studentene. Det er i dag mulig og nødvendig å utvide fronten. til å omfatte de store mellom-laga og å sørge for at de ansatte blir trukket sentralt med.

Det trengs en bred universitetsfront som omfatter alle som på en eller annen måte rammes. FSF er den eneste

FSF har i dag langt fra tilstrekkelig styrke. For å bygge opp FSF er det nødvendig at progressive går i spissen for å bygge opp basisgruppene lokalt. Kampen for forsvar av Universitetet må konkretiseres ut fra forholdene lokalt, og tas opp i alle studentorganisasjoner, i de ansattes organisasjoner, på instituttmøter og allmannamøter. Det må lages veggaviser, stands, lokale studiemøter osv.

Målet er å gjøre Suf(m-l) til en masseorganisasjon. Men skal grunnlaget være revolusjonært eller kommunistisk? SE LEDER

Forslaget til »Lov om lærerutdanning» vil rive bort grunnlaget for cand.mag. og cand.philol.-studiet.

SE SIDE 3

Staten angriper, men motstanden er brei. FSF's forslag til opprop kan samle motstanden. SE SIDE 3

Oppbrudd har hatt en samtale med en kamerat i MLG som driver med EEC-arbeid om situasjonen i EEC-kampen nå.

Er det mulig for folket i Norge å bestemme noe over EEC-politikken nå etter folkeavstemninga? Eller er det slik som enkelte synes å mene, bare å overlate landets videre forhold til EEC til politikere og stortingsmenn?

Avstemningsresultatet viste at folket kan skape historie, at samordnet, organisert motstand kan stanse diktat fra imperialismen og reaksjon. Dette er den viktigste lærdommen fra EEC-kampen. Og etter mitt syn vil det være livsfarlig nå å falle tilbake til illusjoner om at parlamentarisk taktikk og valg-nominasjoner er tilstrekkelig til å forsvare folkets nei.

Tilhengerne er i dag på offensiven. De utnytter den minste bedriftsnedleggelse i sin propaganda og sprer systematisk ideen om at Nei-et var et eneste stort mistak. Dersom de får ture fram uhindret vil det kunne få svært alvorlige følger.

Hvordan vurderer du Regjeringens stilling og forhandlingene om en handelsavtale?

Regjeringen består av folk fra EEC-motstandens ytterste høyre fløy. Når den nå utsettes for hardt press fra monopolkapitalen og dens politikere, samtidig som den folkelige motstand og organisering er skral, da er det klart at den står svakt i forhandlingene.

Industriforbundet har som uttalt politikk en omfattende avtale med EEC som skal »gjøre Norge til de facto medlem» i løpet av noen år. Og i Regjeringens forhandlingsopplegg er alle Industriforbundets krav med! Målet er en breiere avtale enn den svenske med en utviklingsklausul som i hendene på

AKMED's landsmøte med ca. 100 delegater fra over 50 lokalkomiteer var et gledelig uttrykk for organisatorisk styrke.

Staten og f.eks. en ny AP-regjering vil kunne bli et svært farlig redskap. Vi vil kunne få en utvikling som statsminister Palme har antydning for Sveriges del: ta Roma-traktaten bit for bit – først fritt arbeidsmarked, så fritt kapitalmarked osv.

EEC presser nå hardt på i forhandlingene. Regjeringen gir etter, bl.a. har Eika antydning om at fiskerigransen ikke vil bli utvidet, dvs. åpnet for å oppgi Norges råderett over fiskeressursene.

Hva må EEC-motstanderne gjøre i denne situasjonen?

Jeg tror tilhengerne bare kan stanses dersom det for alvor blases liv i motstandsorganisasjonene. Om »dvaletilstanden» fortsetter vil uvergerlig Regjeringen bli presset til å gi etter mer og mer. Vi må kjempe mot undergravinga av folkets nei og kreve respekt for den avgjørelsen som folket har tatt mot alle profitlystne storkapitalister og taskenspillende Ja-politikere. Vi må kreve at avtalen bare omfatter varehandel, ingen utviklingsklausul og full råderett over norske naturressurser.

Hva kan folk her på Universitetet gjøre?

Gå inn i motstandsorganisasjonene og starte arbeidet. Folkebevegelsen har begynt å utgi EEC-NYTT, dette må spres. Dessuten oppfordrer jeg folk til å kjøpe Folketier'n og om å delta i studieriklene om frihandel som FB skal starte.

Arbeiderkomiteen avholdt landsmøte 3-4 februar. Landsmøtet med 100 delegater og omfattende drøftinger av den politiske situasjonen og oppgavene framover, markerer en lovende opptakt til fornyet innsats. Det handlingsprogrammet som ble vedtatt gir en politikk for alle motstandere på alle viktige områder for EEC-motstanden. Jeg tror AKMED har en svært viktig oppgave å fylle – det som trengs er initiativ, at noen går foran. Landsmøtet markerer AKMEDS evne og vilje til dette.

Studentene har gjort en svært hederlig innsats i EEC-kampen for Vi skal ikke svikte denne gangen heller!

oppbrudd

Oppbrudd utgis av SUF(m-l)s studentlag

Støtteabonnement på Oppbrudd
koster kr. 20,-. Abonnementspenger
betales over postgiro nr. 20 41 88
talongen merkes »Abonnement Opp-
brudd».

Ansvarlig redaktør: Brita Hunskaar
Redaksjonens adresse: Postboks 115
Blindern, Oslo 3

HVILKET SUF(m-l)?

ML-gruppene i Norge (MLG) bygger i dag et nytt kommunistisk parti. Et parti med et program for den norske klassekampen i dag, og med et program for revolusjonen og bygginga av sosialismen i Norge.

SUF(m-l) diskuterer hvordan vi best skal kunne forsvare ungdommens interesser. Utgangspunktet for diskusjonen er at vi i dag har en partibyggende organisasjon som har overtatt ledelsen på de ulike kamp-felter der SUF(m-l) før i stor grad måtte fungere som et slags ungdommens kommunistiske parti. Det å være medlem i SUF(m-l) satte derfor store krav til arbeidskapasitet, disiplin og politisk nivå. Her på Universitetet har mange sikkert kjent oss som folk som stadig beinfly på møter, men som sjelden var å se på lesesalen. Vi diskuterte alltid politikk, men hadde sjelden tid til å slappe av med venner utenom politikken. Ved denne »krigskommunismen» ga vi mange et nokså umenneskelig inntrykk utad.

Vår oppgave i dag er å utvikle oss til et bedre redskap til forsvaret for ungdommens interesser. Hvordan skal vi bli i best mulig stand til å fylle denne oppgaven?

Her er det to ulike synspunkter som står mot hverandre.

Det ene er en revolusjonær masseorganisasjon for ungdom. Argumentet for en slik organisasjon er at den vil kunne samle store lag av ungdommen rundt kampen for dagskrava. I Albania blei f.eks. det kommunistiske ungdomsforbundet oppløst i 1943 til fordel for et anti-fascistisk ungdomsforbund. På New Zealand deltar ml-partiet der i et anti-imperialistisk ungdomsforbund. Et motargument er at en åpner ungdomsorganisasjonen for trotskister, anarkister osv., slik at dette kan føre til dannelse av mange ulike fraksjoner. Dette kan undergrave mulighetene for å fungere som en ledende, enhetlig kamporganisasjon for ungdommens interesser.

Det andre alternativet er en kommunistisk masseorganisasjon basert på marxismen-leninismen-Mao Tsetungs tenkning.

Argumentet for er at ungdommen trenger en organisasjon som baserer seg på den vitenskapelige sosialismen tillempa på den norske virkeligheten. En mener det er å føre store deler av den progressive ungdommen bak lyset ved at en bare vagt snakker om sosialismen uten å ta stilling til f.eks. Kina-Sovjet, proletariats diktatur, væpna revolusjon etc. Som et argument mot blir det hevda at vi umulig kan organisere titusener av ungdommer og skape en masseorganisasjon hvis vi skal stille slike krav.

Vi tror dette er en diskusjon som alle sympatisørene og vennene til ml-bevegelsen må ta del i. Dere har verdifulle erfaringer å bidra med. Hvordan har f.eks. arbeidsstilen til ml'erne på ditt institutt vært?

Hva har hindra deg i å bli medlem av forbundet? Hvilke oppgaver mener du er sentrale for SUF(m-l)?

Vi oppfordrer deg til å skrive til Oppbrudd, kontakte ml'ere du kjenner. Bli med på SUF(m-l)s studiesirkler.

Bli med og omdann SUF(m-l) til et slagkraftig våpen til forsvar for ungdommens interesser og i kampen for sosialismen.

FORSLAG OM:

ENHET PÅ HF!

Rød Demokratisk Front har fore-slått for Sosialistisk Front og folk fra Grønt Gras, Senter-stud og SVL at gruppene slår seg sammen i FSF og stiller sammen på FSF-liste ved valgene til NSU, Studenttinget og Studentutvalget. Grunnlaget for samarbeid både ved valg og mellom valg bør være et handlingsprogram for interessekampen og arbeidet i studentorganene.

Bakgrunnen for forslaget om å stille sammen til valg, er særlig erfaringene fra urneavstemninga om valgordning på HF i host. Her gikk hele venstresida sammen om krets-vise valg, og for første gang på lenge ble DSM slått.

Fordelen med å gå sammen i FSF framfor f.eks. bare å ha en valg-

allianse med felleslister (sjøl om også det ville være et framskritt), er, at samarbeid i FSF ville knytte arbeidet i NSU, ST og Stud. utv. bedre sammen med det kontinuer-lige arbeidet på grunnplanet mellom valgene.

Vi står i vår overfor store oppgaver på HF. I tillegg til kampen mot lærerutdanningsloven, lukking, Omholt/Ottosen, forskningslov (se s. 3), har vi lokalt på HF kretsvis urneavstemninger om valgmaten innenfor kretsen (urnevalg eller allmannamøtevalg) og valg i de nye kretsene til NSU, ST og Stud. utv.

Vi oppfordrer Sosialistisk Front m.fl. til snarlig å markere sitt standpunkt til forslaget vårt.

(ml'ere på HF).

FREDSAVTALEN I VIETNAM:

HVORFOR SEIER?

SUPERSOSIOLOGEN

nå her om dagen
fortalte han meg noe
pussig:

»sosio-strukturen
i de merkantile
suborganisasjonene
i EEC-landene
avspeiler en dynamisk
og aksellererende
integrasjon i hele
det økonomisk-politiske
system forøvrig —»

dette faktum
som må ha ligget
og lurt i min
underbevissthet lenge
sto nå klart for meg

for
øyeblikkelig
sendte jeg ti kroner
til Folkebevegelsen
samt fornyet mitt
medlemskap i
AKMED —

Fredsavtalen som er inngått mellom Nord-Vietnam (DRV)/PRR og Saigon-juntaen er en stor seier både for det vietnamesiske folks kamp mot USA-imperialismen og for alle progressive folk over hele verden.

La oss se hva fredsavtalen innebærer og hvilke saker man er blitt enige om, samt de innvendinger, forkludringer og den undergravings-virksomhet vi har kunnet lese om i internasjonal vestlig presse i det siste.

I fredsavtalen slås fast: USA og alle andre land respekterer uavhengigheten, suvereniteten, *enheten* og den territoriale integritet til Vietnam, som fastlagt i Geneve-avtalen av 1954 —

— USA trekker alle sine militære styrker tilbake fra Vietnam og vil ikke intervensere i de interne sør-vietnamesiske saker.

I fredsavtalen blir Thieu tvunget til å gjeninnføre de demokratiske rettighetene til det sørvietnamesiske folket slik at de selv skal bestemme over sin framtid.

I kapittel 5 i avtalen (»Gjenforeningen av Vietnam og forholda mellom Sør- og Nord-Vietnam») står det: Gjenforeninga av Vietnam skal skje steg for steg ved hjelp av *fredelige* midler på basis av diskusjoner og enighet mellom Sør- og Nord-Vietnam, uten bruk av tvang eller anneksjoner fra noen av partene, og uten utenlandsk innblanding . . . den militære demarkasjonslinje mellom de to soner ved den 17. breddegrad er bare provisorisk og ikke en politisk eller territorial grense.

Alt snakk om at Vietnam er to land, at Nord-Vietnam har invadert sør har fått sin endelige dødsdom i denne avtalen. I Dagbladet/Washington Post beretter man om »Ingen glede i Hanoi», »FNL avtalens taper» — samtidig forsøker man å spre propaganda om at Hanoi skrev under avtalen pga. press fra Kina:

»Kina tvang N-Vietnam til avtale» — ikke fordi avtalen er god, men for å opprettholde det »gode forhold mellom Kina og USA». Disse uttalelsene kommer i et noe underlig lys, når en har lest avtalen og samtidig vet at Kina og DRV nettopp har fornyet en gjensidig støtteavtale. Stilt overfor kinesernes reaksjon på avtalen: »en verdensbe-givenhet og en heroisk seier for det vietnamesiske folks kamp for uavhengighet og suverenitet mot all aggresjon», blir forsøkene på å gjøre avtalen, og krigen i Vietnam til et stormaktsoppgjør mellom USA, Sovjet og Kina et vrengebilde av virkeligheten og tjener bare en hensikt: å tilslore det faktum at USA har måttet gå med på betydelige innrømmelser. Hvem er så avtalens taper? Bare Thieu-klikken rammes av at de demokratiske rettighetene skal gjeninnføres og at Sør-Vietnams folk skal sjøl bestemme over sin framtid med fredelige midler. Thieu er dermed tvunget til å bryte avtalen for å kunne opprettholde kontrollen.

Propagandaen fra USA (Washington Post, Newsweek, Dagbladet) er derfor et middel til å tilslore avtalebrudd fra Saigon og et forsøk på å kunne legge skylda på DRV og PRR i tilfelle nye krigshandlinger.

Som vi nå vet har PRR og DRV fått igjennom alle de prinsipper de har kjempet for i 20 år — det å hevde at »Ingen glede i Hanoi» og »FNL avtalens taper» er derfor forvregninger og forkludringer vi må stå hardt på å tilbakevise — DRV og PRR trenger all mulig støtte av verdensopinionen for å tvinge Thieu til å respektere freds-avtalen og tvinge ham til å gjennomføre de prinsippene som slås fast der.

La oss arbeide for at fredsavtalen blir respektert også av hjemlige politikere og presse og at USA-propagandaen tilbakevises. Alle forsøk på å forvrengte avtalen eller tilslore den må konsekvent slås tilbake.

I perspektiv

For å forstå hvilke krefter som bestemmer statens utdanningspoli-tikk, kan det være en fordel å ta et raskt tilbakeblikk på universitets-politikken og universitetsbudsjet-tenes vekst og fall siden krigen. Perioden kan grovt deles inn i 4 faser:

1945—1954: »Jomfrutilstanden»
1955—1966: Ekspansjon
1967—1971: Rasjonalisering
1971— : Statlig kontroll

FRA JOMFRUTILSTAND TIL EKSPANSJON

Like etter krigen var det naturlig nok stor tilgang på nye studenter. I 1957 satte KUD ned »Komiteen til undersøkelse av behovet for aka-demisk arbeidskraft». Komiteen foreslo å begrense studentopptaket og heller prioritere utdanningsveier utenom gymnaset. Det kan virke som komiteen ville bevare tradisjo-nen med akademikere som en relativt liten, privilegert gruppe.

En annen offentlig komite på den tida mente at størsteparten av arbeidskraften i Norge i lang tid framover ville være sysselsatt i primærnæringer.

Departementet var nok mer fram-synt og gikk mot at flere studier

skulle lukkes.

Så hendte det noe merkelig. Fra 1950 til 1955 gikk studenttallet i Oslo og Bergen ned fra 5266 til 3996. I 1954 la OECD fram en rapport om mangelen på akademisk arbeidskraft i Vest-Europa. I 1958 sa statsminister Einar Gerhardsen i nyttårstalen. »Det er nødvendig å ta store løft i hele undervisnings-sektoren, både fordi vi har de store ungdomskull, og fordi utdanning teller så mye for vårt produksjons-liv». Endelig hadde monopolkapi-talens krav om store mengder av utdanna arbeidskraft slått igjen-nom.

EKSPANSJONSPERIODEN

Fra 1955 til 1959 økte universi-tetsbudsjetta dobbelt så raskt som statsbudsjettet ellers. Virkelig fart fikk veksten i tida 1961 til 1966 da bl.a. Blindern-området ble bygd. Universitetsbudsjettet økte da tre ganger så fort som statsbudsjettet samla. Samtidig begynte de første rasjonaliseringstiltaka å spire. Stu-dietida på medisins, naturfag og filologi ble nedkorta, forholdstallet student/lærer var 8,8 i 1950, 12,0 i 1965.

RASJONALISERING

Midt i 60-åra begynte toppfolka i

stat og næringsliv for alvor å murre. Vi trenger akademisk arbeidskraft, men prisen er for høy! I 1965 blei Ottosen-komiteen nedsatt. Komiteen satte de fast organiserte studiene ved NTH og medisins som ideal, og vektallsystemet ved Mat. Nat. skulle innføres over hele Universitetet. Departementet for-søkte å innføre deler av Ottosen-komiteens forslag i tida 1969—71. Men disse forsøka møtte sterk motstand både fra studenter og lærere og blei stansa.

Ved Ottosen-komiteen hadde nemlig staten gjort en tabbe. Komiteen innskrenka seg til å oppfordre Universitetet til *sjøl* å gjennomføre endringsforslaga. Først da Universitetets organer gikk imot, skjønte staten at så lenge Universi-tetet har sjølråderett i faglige spørsmål, kan staten ikke tvinge viljen sin igjennom.

KAMP OM KONTROLL

Både gjennom statsbudsjetta for 1972 og -73 utnyttet staten til fulle sitt beste virkemiddel: økonomisk press. Den prekære mangelen på plass, både for studenter og ansatte, og den katastrofalt lave tilgangen på nye stillinger, gjorde at staten virkelig lyktes i å få både Fakultets-

Over til neste side

Ot. prp. 51: LÆRAREN NESTEN OVERFLØDIG

Korleis trur du det vil være å virke som adjunkt eller lektor og undervise i til dømes 6 ulike skulefag? Rett nok har du berre 1/2 års utdanning i nokre av faga, men på den andre sida er du en framifrå ekspert på audio-visuelle hjelpemiddel med læremiddelpakkar frå undervisningssenteret i departementet. Blir det altfor pinlig med alle dei «vanskelege spørsmåla» frå eventuelle interesserte elevar, får du heller ta etterutdanning på kveldstid.

Dette er nokre av dei utsiktane Odelstingsproposisjon nr. 51 (Ot. prp. 51), Om lov om lærarutdanning, gjev. Formelt gjeld lova ikkje for universiteta, men for dei nye pedagogiske høgskulane som skal knyttast saman med Distrikthøgskulane. Går lova gjennom, vil eit liknande opplegg i røynda måtte innførast på universiteta og.

Kjernen i lova er at adjunkt- og lektorkompetansen blir sett fast utifrå kor lang utdanninga er, ikke utifrå det faglege innhaldet.

Her på Universitetet må me nå ta cand. mag.-eksamen for å bli

adjunkt, cand. philol. eller cand. real. for å bli lektor. Det faglege innhaldet i desse gradane er det Universitetet sjølv som avgjer utifrå fagleg innsikt, og i ein viss mon i samråd med studentane. Ei universitet-utdanning er ei relativt bra utdanning som gjev fagleg tryggleik i meir enn det som er pensum i skulen. Utdanning til cand. mag. tar ca. 5 1/2 år, til cand. phil. ca. 7, ofte meir.

Den nye lova seier kort og godt at ein person med 4 års utdanning ved godkjend institusjon er adjunkt, 6 år = lektor. Den nye lova er ei generell rammelov og seier såleis ingenting om det faglege innhaldet i utdanninga. Departementet skal avgjere pensum og undervisningsopplegg gjennom eit reglement. Den nye lova er difor ei enorm makt-overføring fra dei einskilde utdanningsinstitusjonane og dei folkevalde organa til departementskontora.

HALVÅRSEININGAR

Departementet vil føra inn s.k. halvårseiningar, slik at ein teoretisk fag kan gjevast i 3 fyrste år i adjunktutdanninga. Truleg vil mange studentar satse på å ta flest moglege fag for å stå sterkast i konkurransen om å få jobb. Saman med sterk nedkorting av studietida, vil dette føre med seg *auka arbeidspress* og ei sterk *fagleg nivåsenking*. Lektor blir ein ved å ta 2 år i tillegg til den fireårige adjunktutdanninga. Kva »hovedfagsnivå» tyder, veit berre departementet, men det skal gjerast på 2 år, medan hovedfag nå tar 3 1/2-4 år.

Lektorlaget har uttalt at sviktande sakkunne i faget vil gjæra læraren usikker. Han vil måtte sikre seg at timen berre held seg til det vesle området han kan og har

førebudd seg på. Gamaldags leksehøyning i staden for diskusjon og aktivisering av elevane blir resultatet.

MEDIAUNDERVISNING

Departementet vil venteleg gå inn for at det siste året i adjunktutdanninga skal nyttast til pedagogisk metodelære. Dette har sikkert samband med planane om utstrekt »mediaundervisning» med TV-kassetar, film, standarisert undervisningsopplegg og normerte prøvar frå ein statleg undervisningssentral som det er planar om. Læraren skal ikke lengre vere ein kunnskapsfor-

midlar som har greie på alt han undervis i sjølv, han skal vere ein arbeidsleiar og undervisningsadministrator som inf. sekr. i KUD, Trygve Tamburstuen, seier det.

KVA TYDER LOVA FOR UNIVERSITETA?

Det er klart at dersom studentane ved dei framtidige ped. høgskulane får kompetanse som adjunkt eller lektor på stuttare tid og i fleire fag enn de frå universiteta, blir universiteta utkonkurrert som utdanningsstad for lærarar. Dersom ikkje universiteta og studentane der legg om utdanninga friviljug, så kan nok

Lånekassa syte for at universitet-utdanning blir ein kostbar luksus. Den nye lova er difor eit særslavorleg åtak på Universitetet som utdanningsinstitusjon.

Kven er det så som tener på denne lova? Har Departementet laga lova for at studentane og lærarane skal få meir avveksling, for at elevane skal få sjå meir film? Eller er det slik at byråkratane i staten er betre vener med dei folka her i landet (nokre kallar dei for monopolkapitalistar) som ikkje liker uproduktivt arbeid og opposisjon?

Over fra side 2

rådet på SV og på HF (med en stemmes overvekt) og Kollegiet til å gå inn for lukking. Blir lukking vedtatt i Stortinget i Vår, har staten oppnådd: 1) Tak over alle studier – en forutsetning for kontroll med kostnadene pr. student, pr. lærer, rasjonalitet og effektivitet. 2) Kombinert med en »Nasjonal fordelingsentral» kan staten tvinge studentene inn på de utdanningsinstitusjonene som utdanner den arbeidskraften monopolkapitalen til enhver tid har bruk for.

Utover våren -72 blei det stadig klarere at staten hadde lært av sine feil og nå konsentrerte kreftene om å oppnå full politisk kontroll over Universitetet. Den s.k. »Omholdplanen» blei utarbeida med forslag om et »folkevalgt» råd som et slags »skolestyre» over Universitetet med forgreiningar ned på institutt-nivå. Både på Stortinget og i pressen blei Universitetet utsatt for en grov hets: »Samfunnet forlanger å få greie på hva som foregår bak Universitetets murer».

FORSVAR UNIVERSITETET

Politisk kontroll over Universitetet er en forutsetning for at staten skal kunne gjennomføre en økonomisk rasjonalisering på lengre sikt. Vi tror likevel at staten i dag først og fremst har en politisk målsetning med angrepene på Universitetet, både på kort og lengre sikt. Den

progressive utviklinga i Norge siden 60-åra, hadde i vesentlig grad utspring på Universitetet. ML-bevegelsen er et eksempel. Studentene spilte en ledende rolle i å sikre folkets Nei den 25. september.

Har politiseringa av Universitetsmiljøet sammenheng med måten Universitetet er oppbygd? Drivende representanter for kapitalmakta har i landet har lenge vært klar over at det blant folk med universitetsutdanning er mange som har grunnleggende innvendinger mot den virksomheten de blir satt til i arbeidslivet. Universitetene og høyskolene er de eneste utdanningsinstitusjonene der undervisninga i prinsippet blir drevet av aktive forskere. Dette, sammen med den frie studieordninga i flere fag, gjør at mange studenter blir i stand til å vurdere grunnlaget for all kunnskap kritisk. Slik arbeidskraft er på mange måter en trusel mot monopolkapitalens behov for folk som lydig kan spre monopolborger-skapets reaksjonære ideologi. Et eksempel: I Milmo og Øverås sin historiebok for 8. skoleår står det om Karl Marx, lederen for den 1. Internasjonale, som tok opp kampen for 8-timersdagen: »Han ville ikke at arbeiderne skulle forhandle med arbeidsgiverne og prøve å forbedre sine kår. Jo verre det ble, jo fortere kom revolusjonen, sa han». De aller fleste studenter i dag ville som lærere ta avstand fra en slik formulering. Men en lærer med ei »halvårseining» i historie og med hovedrolle som »undervisningsleiar» av »mediaundervisning», slik som Lærarutdanningsloven åpner for, vil kanskje ikke reagere like lett.

For mange vil sikkert alle lovframleggene fra staten, Ot. prp. nr. 51, Lov om lærerutdanning, Ottosen-komiteen (med »Omholdplanen» integrert), Ny forskningslov m.fl., stå som et svært uformelig spøkelse som umulig kan stanses. FSF har derfor lagt fram forslag om et opprop som presiserer hva det er vi er imot i de forskjellige lovfor-slagene. Får vi igjennom innholdet i dette oppropet, har vi i realiteten stansa statens framstøt. Vi tror FSF sitt forslag til opprop kan tjene som en samlende politisk plattform på Universitetet.

Forutsetningene for en brei enhetsfront mot statens utdanningspolitikk er gode. Rektor Bastiansen og professor Føllesdal på møtet i DNS 27/1, Fakultetsstyret på HF, Instituttrådet på Slavisk, lærerskolestudentene og Norsk Lektorlag har på noe ulike premisser gått mot lærerutdanningsloven. Rektor Bastiansen er mot lukking og for å bevare Universitetets frie stilling. NTL (Norsk Tjenestemannslag) vil ventelig engasjere seg mot den nye forskningsloven.

Vi bringer her et kort sammen-drag av FSF sitt forslag til opprop:

»De omfattende endringene som foregår i hele utdanningsvesenet i Norge griper også dypt inn i Universitetets organisasjoner, undervisning og forskning.

OPPROPET FRA FSF

1/2-årsenheter

Innføring av 1/2-årsenheter ved pedagogiske høyskoler vil lett presse Universitetet inn i samme mønster. 1/2-årsenheter vil føre til økt arbeidspress og redusert mulighet til fordypning og faglig utbytte.

4- og 6-årsrammer

Hvis grunnlaget for lektor- og adjunktkompetanse ensidig knyttes til studierammer på 4 og 6 år, vil Universitetet miste sin autoritet i kompetansespørsmål idet de akademiske gradene cand. mag. og cand. philol. undergraves. 4- og 6-årsrammer betyr nedskjæring av studietida og vil føre til at lærernes faglige nivå i skolen reduseres.

Adgangsbegrensning

Lukking av Universitetet vil bare forskyve problemene til stadig nye sektorer av utdanningsvesenet. Konkurransepresset vil øke – eksamen artium kan bli et krav for stadig flere skoleslag. Utenlandsstudier er bare alternativ for de økonomisk velstilte studentene.

Forskningspolitikken

Streng programbudsjettering med stramme rammer for hver enkelt forsker og hvert enkelt prosjekt vil redusere forskningens frihet til »ulønnsomme» og kritiske prosjekter. Forskerne vil komme i avhengighetsforhold til sine oppdragsgivere. Åremålsvis tilsetning av for-

skere kan føre til periodisk arbeids-løshet og true rekruttering av kvalifisert personell.

Universitetets selvstyre

Universitetets relative selvstyre har alltid vært blant åndsfrihetens garantier. Det bør ikke opprettes et departementalt styre. Det er en begrensning av Universitetets reelle uavhengighet når myndighetene anvender lovgivning som indirekte griper dypt inn i Universitetets indre anliggender, og når budsjett-politikken er så stram at de uavhengige disposisjonene er umuliggjort.

Den videregående utdanning – Ottosen

Vekttallsordningen på nye områder og ytterligere treinndeling av studiet (2 og 2 og 2) vil skjerpe studiepresset, minske mulighetene for sjølstendig opplegg fra studentenes side, og legge grunnen for en utskilling av en særskilt forsker-utdanning.

Universitetsledelse, ansatte og studenter må stå sammen

De endringer som i dag foregår og planlegges berører så vel Universitetets ledelse, de ansatte og studentene. Disse gruppene må stå sammen og i sine ulike organisasjoner fremme Universitetets felles interesser og arbeide for å bevare Universitetet i Oslo som selvstendig institusjon.

Kan vi skape en bedre studentkro?

Chateau Neuf, sjekksted?

— Hva med musikken?
A: For mange gamle skiver.

B: Stud. philol. 24 år

C: Stud. real 24 år

I vårt eksemplar er det klipt ut noe tekst.

C: Det hadde vært positivt om jentene hadde gjort det, jeg hadde ikke syntes det hadde virket unormalt, snarere respektert jenta for hennes ukonvensjonelle holdning.

— En del erfaringer viser at jenter som bærer merker ikke blir på langt nær så hyppig engasjert som jenter uten. Hva er din mening om dette?

A: Syns det sier mer om gutten enn om jenta, syns det er et negativt trekk ved det «maskuline» kjønn.

B: Går ikke med merker selv, men syns det er tåpelig holdning av guttene å reagere negativt på det.

C: Helt bra med jenter som bærer merker (kommer sjølsagt an på hvilke!).

— Hva syns dere om å få i stand fellesdanser (Tyven, tyven e.l.) for å få aktivisert flest mulige folk, også de som er aleine og ikke tør ta initiativ sjøl?

A: Er ikke personlig noe særlig for den type danser, men som sosialt tiltak ville det nok være bra.

B: Syns absolutt runddanser o.l. hadde vært et positivt alternativ.

C: Tror fellesdansenarrangementer kan være et bra utgangspunkt for knytting av nye bekjentskaper, er helt for et sånt tiltak.

kommer torsdag klientell her fredag og lørdag — mer med nesten samtlige lignende disco- drikking og anstrengt stemning. tek/dansesteder.

initiativet til det, fordi en slik oppførsel er så ukonvensjonell.

Kan 1. mai i år bety et gjennombrudd i bygginga av en enhetsfront mot monopolkapitalen?

Folkeavstemninga, hundre tusen arbeidere i streik mot matmomsen, er noen tegn på at omfanget av klassekampen i Norge er voksende. De politiske grupperingene på venstresida bør allerede nå begynne å tenke på hvordan dette best skal markeres 1. mai, arbeiderklassens kampdag. MLG har som kjent foreslått en brei og slagkraftig markering av dagen. Oppbrudd har snakket med fire studenter som alle er ledende innen sine organisasjoner.

Terje Nypan (Grønt Gras), hva tror du om mulighetene for samarbeid 1. mai?

»Det vi trenger er et bredt 1. mai-tog som retter seg mot staten og monopolkapitalens politikk og som samler folk til venstre for sosialdemokratiets ledelse.»

Hva med bilder av Stalin og paroler for det nye, kommunistiske partiet?

»I et bredt 1. mai-tog må det gjelde at enten alle eller ingen kan

ha med slike særmarkeringer. Det er noe en får bli enige om.»

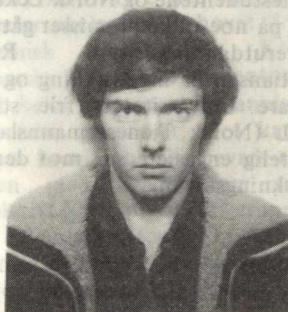

Asbjørn Solevåg, (formann i Rød Front-styret) hva tror du om mulighetene for samarbeid 1. mai?

»Jeg mener at det er grunnlag for en svært brei og kraftig markering på 1. mai i år. Arbeidsfolk og folk flest ønsker et alternativ til venstre for sosialdemokratiets ledelse. EEC-demonstrasjonene for folkeavstemninga og de siste demonstrasjonene mot USAs folkemord i Vietnam, viser at det også er mulig å samle titusener av folk over hele landet bak progressive krav.»

Hva mener du det politiske grunnlaget for 1. mai-markeringen bør være?

»Det som må stå i sentrum er enheten i det arbeidende folket. Innholdet i 1. mai må være kamp mot klassesamarbeidet som ledelsen i sosialdemokratiet praktiserer, kamp mot monopolkapitalen og kamp mot imperialismen. Det som skal tas opp utover dette må de ulike grupperingene som deltar nødvendigvis diskutere seg fram til enighet om.»

Petter Fredriksen, medlem av KU på Universitetet. Hva med 1. mai, er det mulig å samle folk til venstre for LO og DNA-ledelsen?

»Det er ingen enkel sak å vurdere sosialdemokratiet. Den høyresosialdemokratiske politikken står sterkt, ikke bare i ledelsen, men også på grunnplanen i organisasjonene. Skal vi greie å bekjempe denne retningen, er det viktig med enhet på venstresida.

Når det gjelder 1. mai er det fagorganisasjonene som må ta initiativet, 1. mai er arbeiderklassens dag. Vi vil overhodet ikke delta i arrangementer som ikke springer ut fra arbeiderklassen.»

Hvordan ser du på mulighetene for et samarbeid med MLG 1. mai, for eksempel innenfor et breiere Rød Arbeiderfront-arrangement?

»Rød Arbeiderfront 1. mai er etter vår mening dominert av studenter og intellektuelle og er ikke arbeiderklassens manifestasjon. Dessuten er vi sjølsagt prinsipielt imot å delta i et tog som legitimerer eksistensen av ei såkalt kommunistisk gruppe, ei gruppe som vil opprette et parti innenfor våre enemerker i politikken. Dette betyr at vi er imot enhver særmarkering som går ut over grunnlaget for hele toget. NKP har vist at det vi trenger 1. mai er enhetstog som går mot monopolkapitalen, for arbeidernes rettigheter.»

Erik Berg (medlem av Studenttingets AU, og Sosialistisk Front), hvilket innhold bør 1. mai få i år?

»Jeg mener det er riktig å arbeide for det breiest mulige arrangementet. Toget bør fylles med folk på venstresida langt inn i DNAs rekker. Samarbeidet på venstresida er viktig, et samarbeid nå vil peke framover mot stortingsvalget til høsten.»

Ny red. i Universitas

Oppbrudd ser med glede at Studenttinget valgte Liv Finstad til ny red. i Universitas istedenfor Ragnar Auglænd som var Skjærpes høyre hånd i den forrige redaksjonen.

Kritikken mot Skjærpes tvilsomme symbolhumor (Generalforsamlinga i Norsk Kjønnssforbund) er nå vel kjent. Dessuten ble Skjærpe kritisert av bl.a. ml-representanter i Studenttinget for å ha gjort Universitas til et reint anarko-syndikalitisk gruppeorgan med mye usakelig hets mot m-l'erne og Rød Front.

Liv Finstad ble nå valgt på et program om å gjøre Universitas til et organ for hele venstre-sida — og det første nummeret lover bra.